

УДК 619:618.19-002:615.33:636.221.28(476.6)

**ПОШУКІ ЎЗБУДЖАЛЬНІКА МАСТЫТАЎ
НА МТК “ТАКАРЫШКІ” ІЎЕЎСКАГА РАЁНА І ЯГО
АДЧУВАЛЬНАСЦЬ ДА ТЭРАПЕЎТЫЧНЫХ ПРЭПАРАТАЎ**

Таранда М. І., Дзянісевіч М. І.

УА «Гродзенскі дзяржаўны аграрны ўніверсітэт»

г. Гродна, Рэспубліка Беларусь

Важным і неабходным пры з’яўленні на МТК ці ферме захворванняў жывёлы на мастыт з’яўляецца вызначэнне вінаватага ў гэтым мікроба. Для таго, каб яго выдзеліць, неабходна выкарыстаць розныя пажыўныя асяроддзі, на якіх бы раслі бактэрыі аманіфікатары, стафілакокі, гемалітычныя стрэптакокі, энтэрабактэрыі. Паколькі на МТК “Такарышкі” УСП “Новы Двор-Агра” Іўеўскага раёна з’явіліся каровы з субклінічным мастытам, на кафедры мікрабіялогіі было дастаўлена малака ад жывёлы, якая не лячылася. Колькасць узораў малака – 23. Разам з малаком былі атрыманы і лекавыя прэпараты, якімі карыстаюцца ў гаспадарцы. Таму была магчымасць выдзеліць узбуджальніка мастыту і праверыць яго на адчувальнасць як да чыстых антыбіётыкаў, так і да гатовых прэпаратаў у шпрыцах.

Першым крокам было прыгатаванне развядзення 1:100 узораў малака № 1, 3, 5, 7, 9 і 11 для газоннага высеву на МПА, на якім расклалі дыскі з антыбіётыкамі (табліца 1).

Табліца 1 – Адчувальнасць да антыбіётыкаў мікраарганізмаў малака, хворых на субклінічны мастыт кароў, мм (пазначаны № узораў і кароў)

Антыбіётыкі / №	1-337	3-99	5-274	7-521	9-710	11-38
Амікацын	30	30	22	0	0	26
Ломафлаксацын	32	36	32	30	22	38
Цэфалексін	0	-	28	0	0	30
Норфлаксацын	44	30	0	25	0	26
Цыпрафлаксацын	34	36	34	32	24	40
Лінкаміцын	0	14	0	0	0	20
Бензілпеніцылін	0	10	10	0	0	10
Амоксицылін	0	10	0	0	0	10
Оксацылін	0	0	0	0	0	0
Рыфампіцын	14	0	20	0	0	10
Поліміксін	22	10	20	28	28	26
Новабіяцын	0	12	12	0	0	0
Гентаміцын	12	20	16	12	15	34
Стрэптаміцын	0	30	22	10	8	12
Цэфтазідзім	36	24	12	30	0	0
Цэфенім	18	20	20	26	12	24

Як бачна з табліцы 1, на большую частку мікраарганізмаў моцнае дзеянне аказваюць лемафлаксацын, цыпрафлаксацын, поліміксін, цэфенім. Высокую адчувальнасць, але не ўсе мікраарганізмы, маюць да амікацыну, норфлаксацыну, цефтазідзіму. Мікробы малака кароў з субклінічным мастытам устойлівыя да лінкаміцыну, бензілпеніцыліну, амоксицыліну, оксацыліну, рыфампіцыну, новабіяцыну.

Былі таксама адабраныя формы энтрабактэрыі, якія высяваліся бактэрыяльнай пятлёй на пажыўнае асяроддзе Энда з малака ўсіх 23 кароў (на МПА выраслі ў такой жа колькасці тыя ж формы бактэрыі).

Прэпаратамі са шпрыцоў, атрыманымі з гаспадаркі, былі прапітаныя стэрыльныя дыскі з фільтравальнай паперы, якія былі таксама выкарыстаны для вызначэння адчувальнасці да іх энтрабактэрыі. Пры гэтым дозу прэпаратаў можна лічыць ўмоўнай, але значнай. Вынікі вызначэння адчувальнасці энтрабактэрыі прадстаўлены ў табліцы 2.

Табліца 2 – Адчувальнасць энтрабактэрыі малака да тэрапеўтычных прэпаратаў, мм, (пазначаны № кароў, у – наяўнасць устойлівых форм)

Прэпараты /№	1-337	2-394	7-521	8-780	18-242	20-672
Рэцэфур	26	36	22 у	30	20	16
Цэфарм 2,5%	34	30	18	30	20	28
Энрафлоркс 5%	24	30	-	28	28	30
Энрафлорксаферон-Б	26	36	38	30	28	34
Севаксэль RTU	26	24	18	26	16	22
Ветацэф	28	30	20	22	16	14
Мастывін	24	22	28	24	24	20
Мастывет	26	20	15	20	14	12
Мастыцэф	17	24	-	18	18	16 у
Мультибай IMM	21	24	-	20	18 у	20
Мастыед голд	19 у	22 у	-	17	18 у	16 у
Пенікан П	21	22	-	21	10	18 у
Мастаферон	12	13	-	12	10	10
Мастымакс	23 у	20	-	22 у	20 у	20
Ваккамаст	16 у	16 у	-	12	12 у	12
Маміфорт	15	12	-	20	14 у	10

Аналізую дадзеныя табліцы 2 можна адзначыць, што ў далейшым трэба пазбягаць выкарыстання прэпаратаў з ніжняй часткі спісу, такіх як маміфорт, ваккамаст, мастымакс, мастаферон, пенікан П, мастыед голд, мастыцэф, да якіх ёсць устойлівыя штаммы энтрабактэрыі. На месцы спецыялісты мелі магчымасць выбраць прэпарат з улікам і адчувальнасці энтрабактэрыі да антыбіётыкаў.